

OBSAH

---

1. ÚVOD (P.Kalač).....	7
2. FYZIKÁLNĚ-CHEMICKÉ CHARAKTERISTIKY (J. Tříška).....	9
2.1 Rovnovážné stavy	9
2.2 Koloidní systémy	13
3. ZÁKLADY EKOTOXIKOLOGIE (J. Tříška)	17
3.1 Základní pojmy	18
3.2 Biologická interakce s chemickými látkami	24
3.3 Ekotoxikologie toxických kationtů.....	29
3.3.1 Úvod	29
3.3.2 Měď	30
3.3.3 Rtuť.....	34
3.3.4 Olovo	37
3.3.5 Kadmium	37
3.3.6 Hliník	38
3.3.7 Klasifikace toxických kovových kationtů.....	38
3.4 Ekotoxikologie toxických aniontů.....	40
3.4.1 Dusičnany	40
3.4.2 Fluoridy.....	40
3.5 Testy toxicity	41
4. KONTAMINANTY A POLUTANTY (P. Kalač)	43
4.1 Anorganické kontaminanty a polutanty	44
4.1.1 Těžké kovy.....	44
4.1.2 Asbest	45
4.2 Radioaktivní látky.....	45
4.3 Organické kontaminanty a polutanty	48
4.3.1 Chlorované sloučeniny	48
4.3.2 Polycyklické aromatické uhlovodíky.....	53
4.3.3 Ftaláty	57
4.3.4 Ropné produkty.....	58
5. ATMOSFÉRA (P. Kalač)	60
5.1 Základní charakteristika.....	60
5.2 Složení atmosféry a chemické reakce základních složek.....	63
5.3 Polutanty atmosféry a jejich chemické přeměny.....	67
5.3.1 Anorganické plyny a kyselé deště.....	69

5.3.2 Organické plyny	73
5.3.3 Smog	75
5.4 Technická opatření pro snížení emisí	77
5.5 Ohrožení globální atmosféry.....	84
5.5.1 Narušování ozónové vrstvy	85
5.5.2 Skleníkový efekt a globální oteplování	89
6. GEOSFÉRA (P. Kalač).....	92
6.1 Půda	92
6.1.1 Půdotvorné procesy.....	92
6.1.2 Složení půdy	94
6.1.3 Základy chemie půd.....	98
6.2 Biosféra souší.....	102
7. HYDROSFÉRA (P. Kalač).....	104
7.1 Charakteristiky vody.....	105
7.1.1 Základy hydrochemie.....	105
7.1.2 Základy mikrobiologie vod.....	108
7.2 Povrchové vody	112
7.2.1 Moře a oceány.....	113
7.2.2 Mokřady a vodní nádrže	114
7.2.3 Vodní toky	117
7.3 Znečišťující látky ve vodách.....	117
7.4 Vodárenské úpravy pitné vody	122
7.5 Čistění odpadních vod	126
8. BIOGEOCHEMICKÉ CYKLY (P. Kalač)	131
8.1 Globální cyklus vody	131
8.2 Globální cyklus uhlíku	132
8.3 Globální cyklus kyslíku	134
8.4 Globální cyklus dusíku	134
8.5 Globální cyklus fosforu.....	136
8.6 Globální cyklus síry	137
9. ANGLICKO-ČESKÝ TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍČEK (P. Kalač)	139
10. LITERATURA	147